

שוק הבשר בארץ ובעולם

ג'ניה וייסנברג - כלכלן ביחידה העסקית, מיגל

הוכן עבור
כנס בוקרים,
מרץ 2019

תנאי שימוש

הנתונים המוצגים בסקירה זו נאספו ממקורות חיצוניים שונים ואין לראות בהם ו/או במידע הנמסר משום יעוץ, המלצה, חוות דעת או תחליף למחקר ו/או בדיקה עצמאית.

מיגל וכל שותפיו לא יישאו בכל אחריות שהיא לכל נזק ו/או הפסד ו/או הוצאה, ישירים ו/או עקיפים, אשר יגרמו בשל שימוש במידע ו/או בשל כל פעולה ו/או החלטה הנעשית תוך הסתמכות על המידע המובא בסקירה.

המשתמש מתחייב שלא לעשות שימוש במידע ו/או בתוכן המופיע בסקירה זו אלא לשימוש האישי בלבד. חל איסור להעתיק, להפיץ מחדש, לשדר או לפרסם בכל אופן שהוא מידע מוגן, ללא הסכמה מראש ובכתב מאת מיגל. כמו-כן אסור לעשות במידע כל שינוי, או כל פעולה העלולה לפגוע בנכונות המידע, מהימנותו או בשמו הטוב של מיגל כבעל זכויות יוצרים בו.

מבנה המצגת

1. צריכה עולמית

2. מסחר עולמי

3. שוק מקומי

1. ייצור מקומי

2. שרשרת השיווק

3. צריכה מקומית

4. מתווה הרפורמה

5. יבוא לישראל

6. מחיר לצרכן מול מחיר למגדל

7. נתוני המכר

8. שרשרת הערך

4. תמיכה ממשלתית

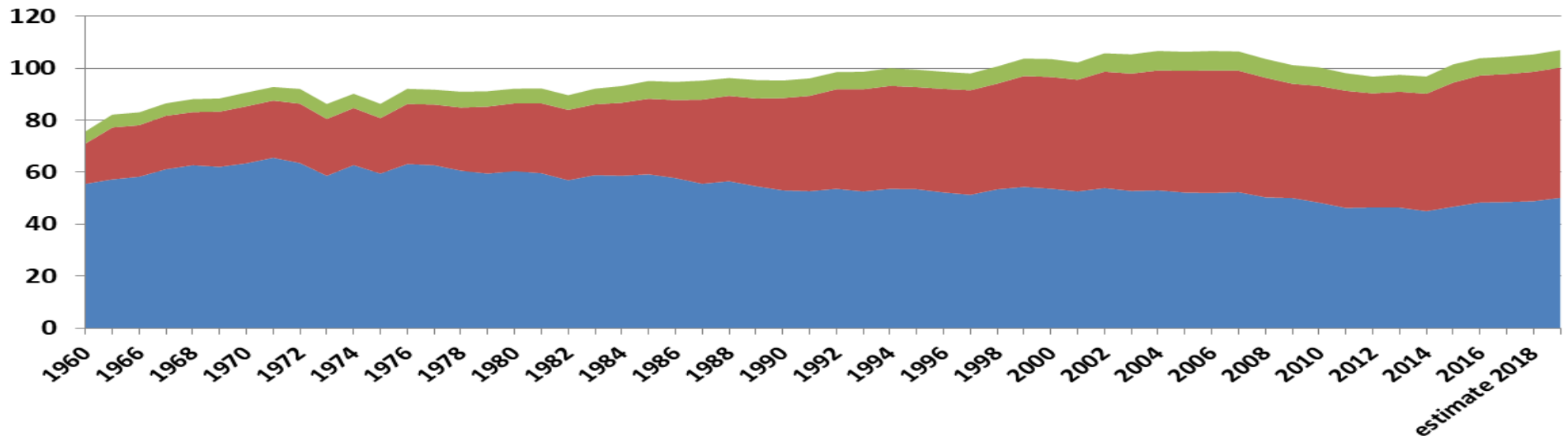
5. סיכום

מגמות צריכת הבשר בעולם

- צריכת הבשר\עוף\דגים בעולם - כ- 100 ק"ג לנפש לשנה.
- נמשכת מגמת מעבר של הצרכן העולמי לעופות על חשבון בשר אדום.
- מאז שנת 2000 צריכת בשר אדום ירדה בכ- 7%, בעוד שצריכת העופות עלתה בכ- 17%.
- הירידה בצריכת העופות בתחילת העשור נבעה ממחסור בהיצע.

צריכת בשר עולמית לפי משפחות, ק"ג לנפש

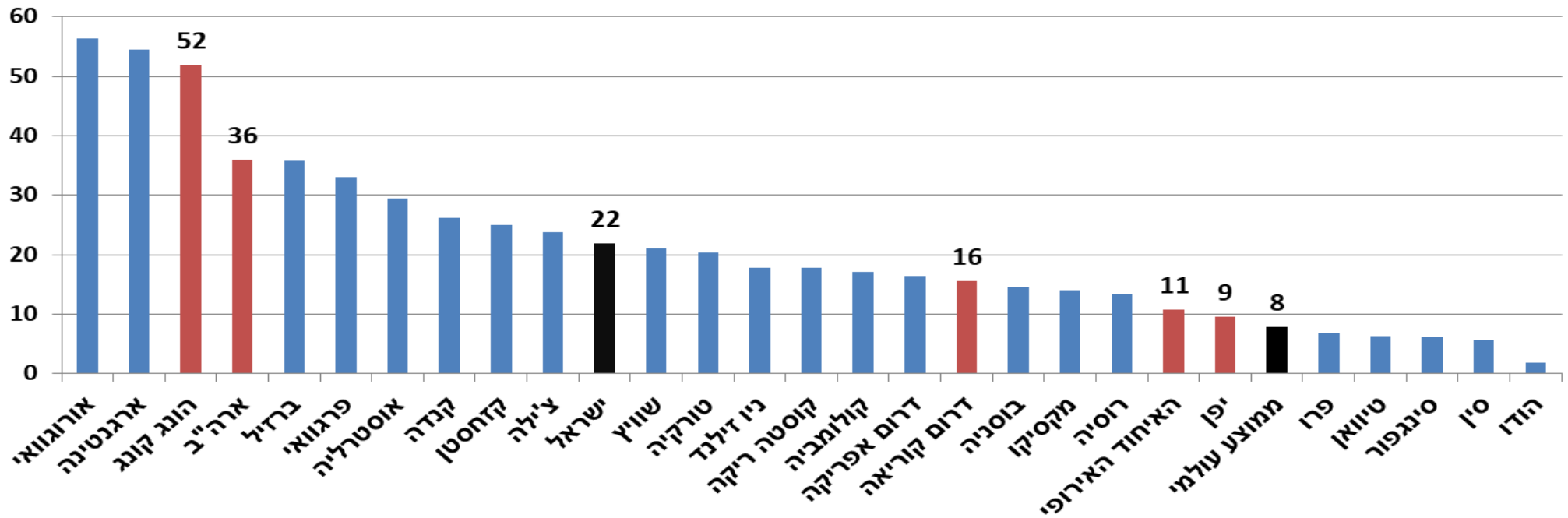
דגים עופות בשר אדום

צריכת בשר אדום בעולם, 2016

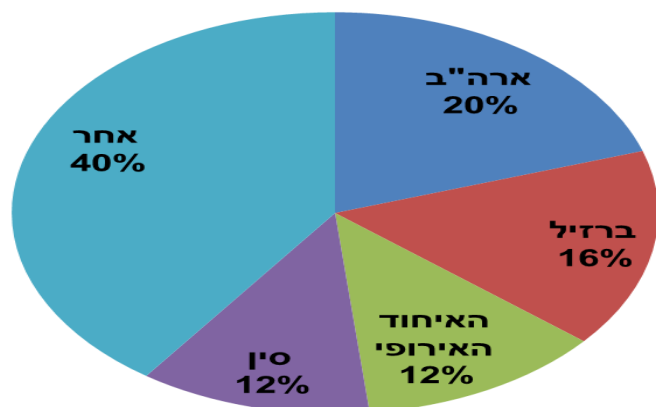
- צריכת הבקר בישראל יחסית גבוהה, כ- 22 ק"ג לנפש (הערכת יתר של USDA).
- אורוגוואי, ארגנטינה, והונג קונג צורכות מעל ל- 50 ק"ג לנפש
- צריכת הבקר באיחוד האירופי יחסית נמוכה, כ- 11 ק"ג לנפש

צריכת בקר עולמית במדינות נבחרות, ק"ג לנפש, 2016

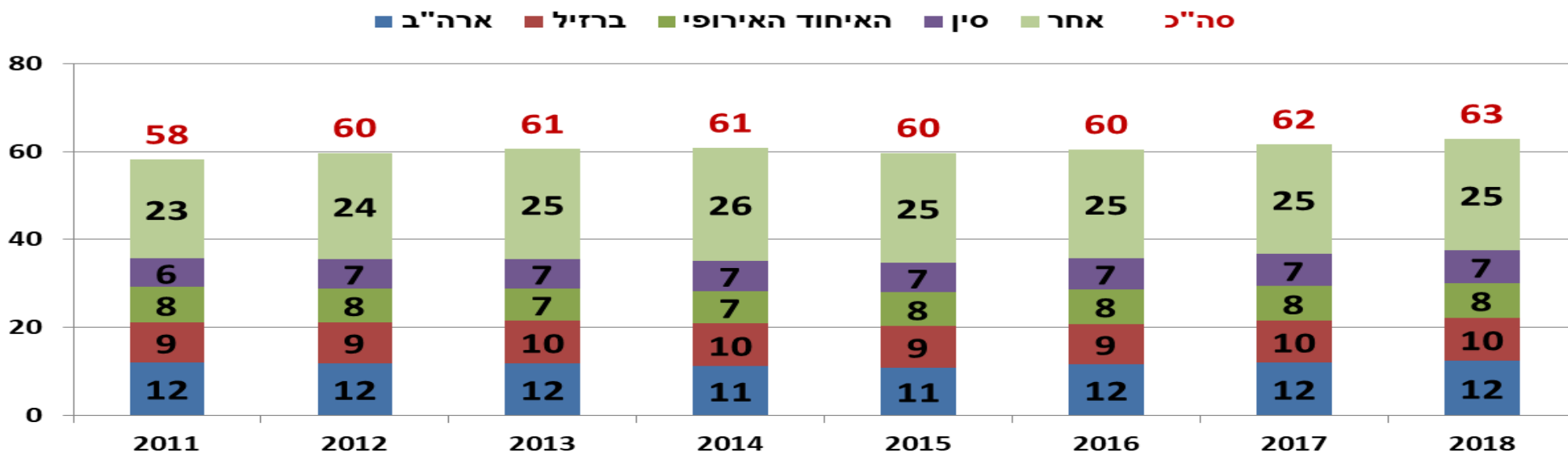
ייצור עולמי: בקר לבשר

התפלגות הייצור העולמי, 2018

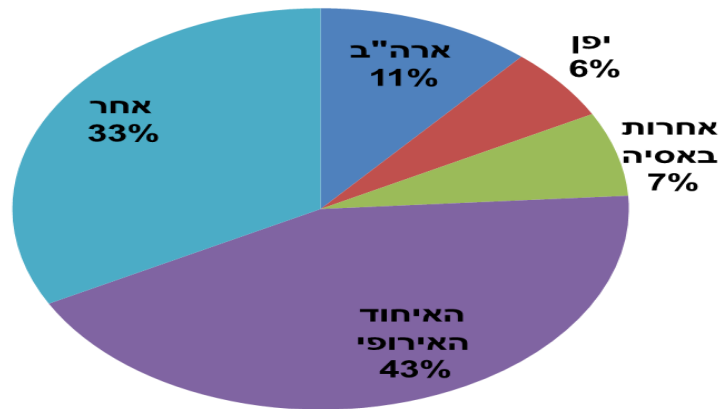
- בשנים 2011 – 2018 הייצור העולמי עלה מ- 58 ל- 64 מיליוני טון, בקצב של כ- 1% בשנה
- יצרניות עיקריות: ארה"ב (20%), ברזיל (16%), האיחוד האירופי (12%) וסין (12%)
- בתקופה זו הייצור בסין ובברזיל עלה בכ- 10%

ייצור עולמי, בקר לבשר, 2011 - 2018, מיליוני טון

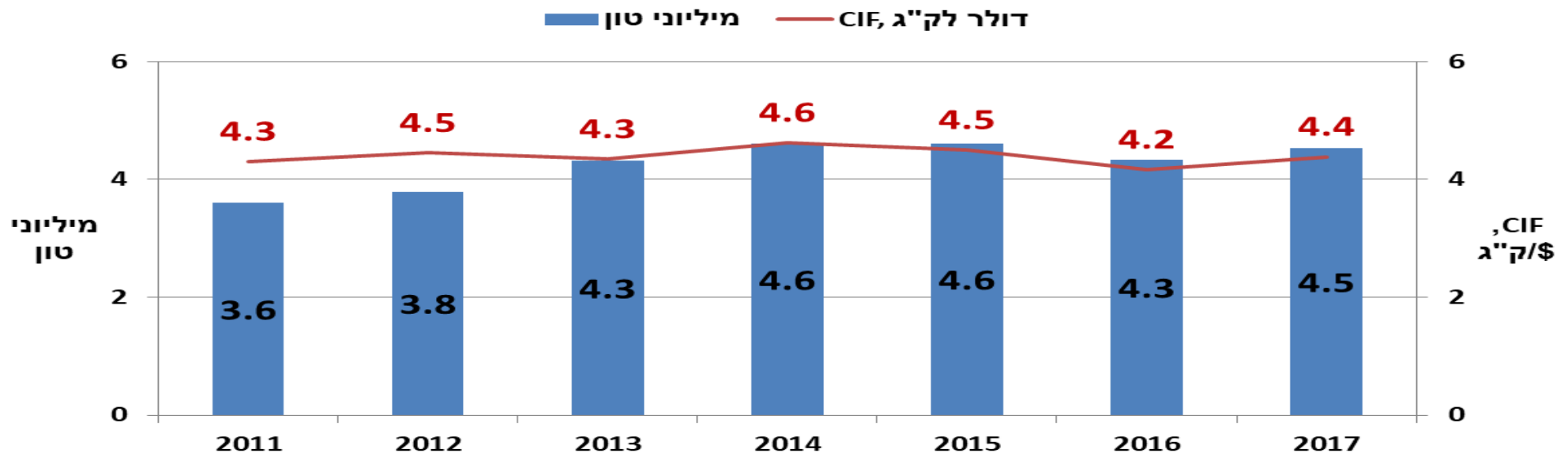
מסחר עולמי: בשר קפוא

יבואניות עיקריות בשר קפוא, 2017

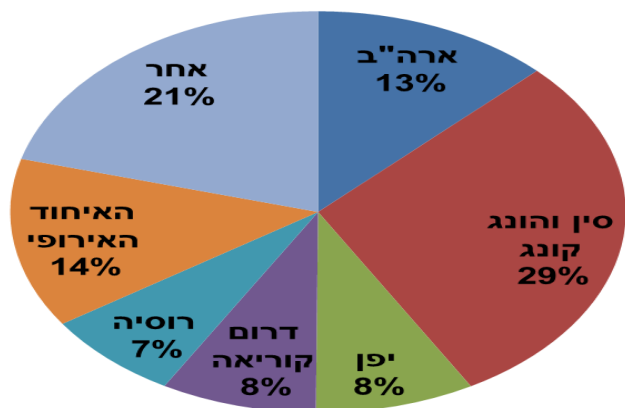
- בשנים 2011 – 2017 המסחר העולמי של הבשר הקפוא עלה מ- 3.6 ל- 4.5 מיליוני טון
- בתקופה זו מחיר ה- CIF בממוצע 4.4 \$/ק"ג (כ- 15 ₪/ק"ג)
- יבואניות עיקריות: האיחוד האירופי (43%), ארה"ב (11%), ויפן (6%)

מסחר עולמי (כולל פנימי) בשר קפוא, 2011 - 2017

מסחר עולמי: בשר מצונן

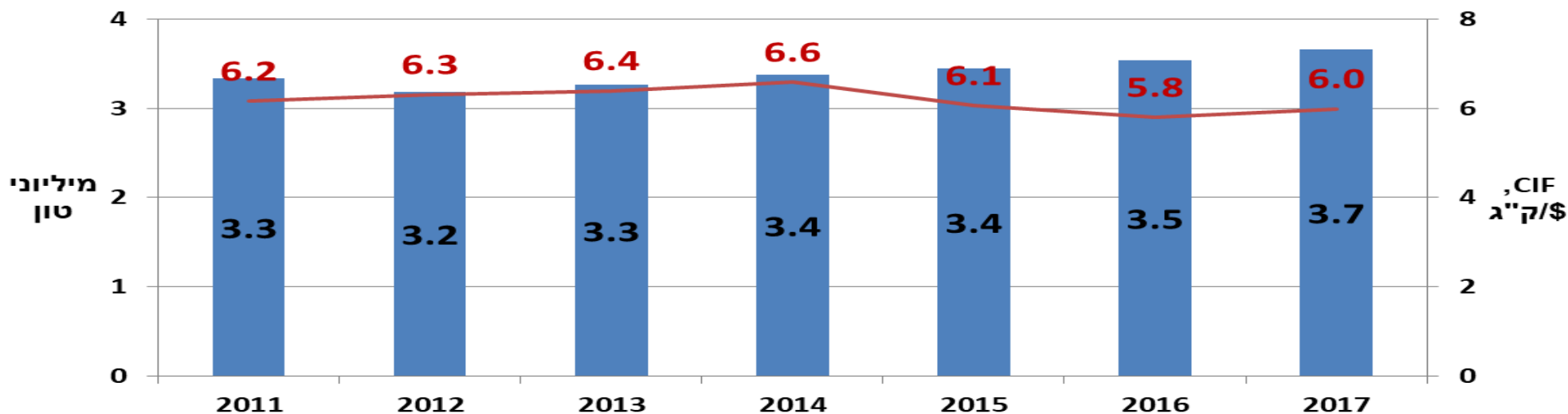
יבואניות עיקריות בשר מצונן, 2017

- בשנים 2011 – 2017 המסחר העולמי של הבשר המצונן בממוצע 3.4 מיליוני טון, במחיר CIF ממוצע של \$6.2/ק"ג (כ- 22 ₪/ק"ג)
- מדינות אסיה היבואניות העיקריות
- מסחר הבשר המצונן בהיקפים נמוכים יותר מאשר הקפוא, אך במחיר גבוה יותר

מסחר עולמי (כולל פנימי) בשר מצונן, 2011 - 2017

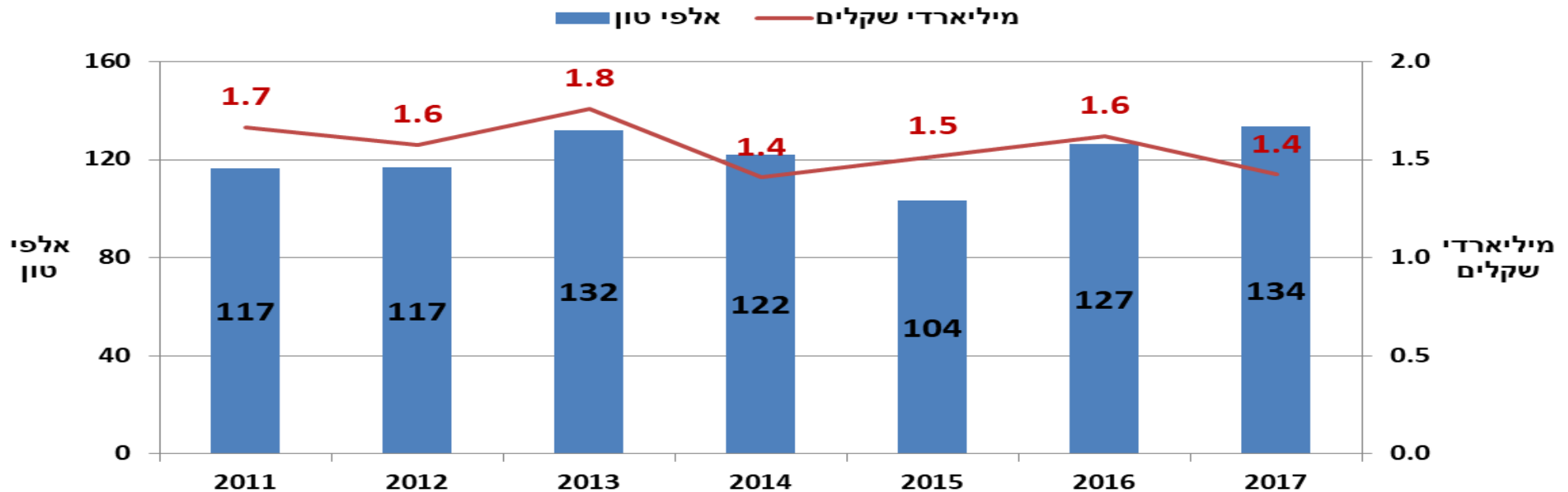
מיליוני טון דולר לק"ג, CIF

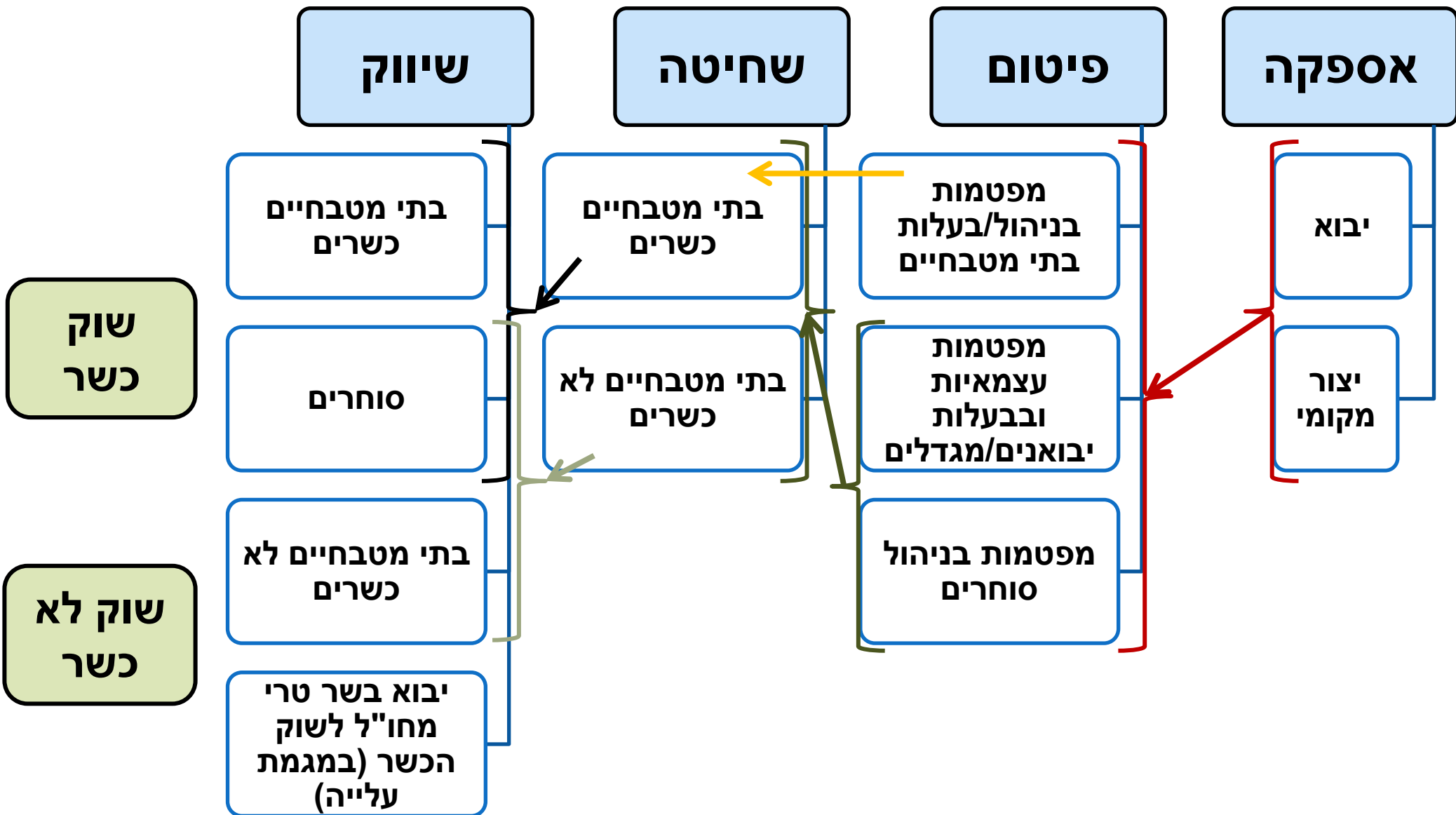
שוק מקומי: ענף הבקר לבשר

- הייצור המקומי של בקר לבשר נע בין 105 ל- 135 אלפי טון בשנה, ובממוצע 122,000 טון
- גודל השוק המקומי נע בין 1.4 ל- 1.8 מיליארד שקל, ובממוצע 1.6 מיליארד שקלים
- הענף מהווה 20% - 25% מסך ענף החי

תפוקת ענף בקר לבשר, 2011 - 2017

שוק מקומי: שרשרת השיווק

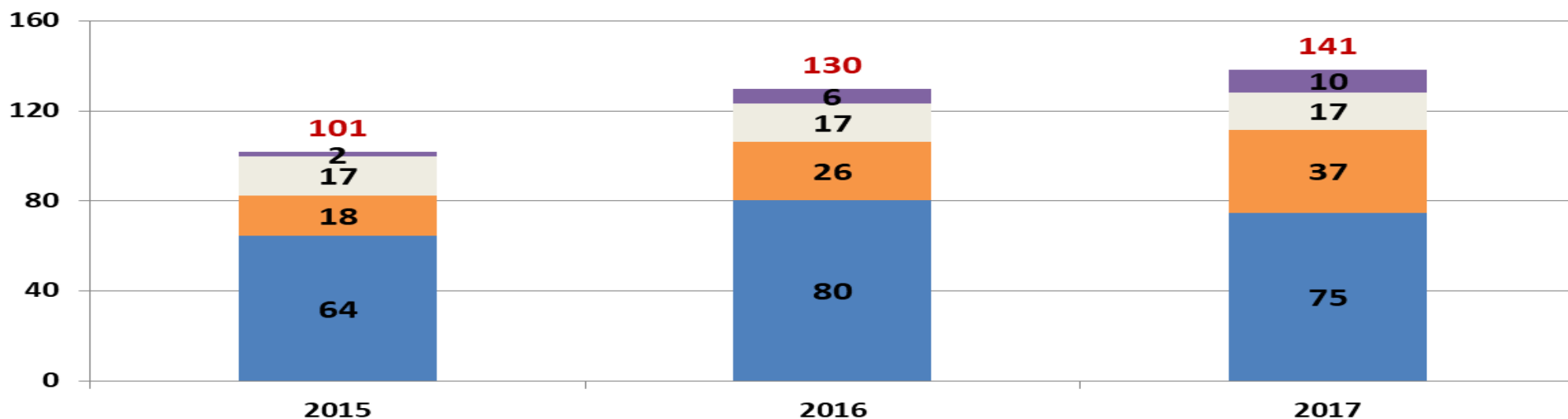

שוק מקומי: הרכב הצריכה

- מ-2015 עד 2017 הכמות הנצרכת בשוק המקומי עלתה מ-101,000 ל-141,000 טון
- בתקופה זו חלק הבקר מגידול מקומי (כולל עגלים מיובאים) קבוע – 17,000 טון
- הגידול נובע בעיקר מעלייה ביבוא בקר חי מיבוא ובשר מצונן
- נתח הבשר הקפוא בהרכב הצריכה בירידה, אך באופן יחסי נשמר במונחי הכמותיים

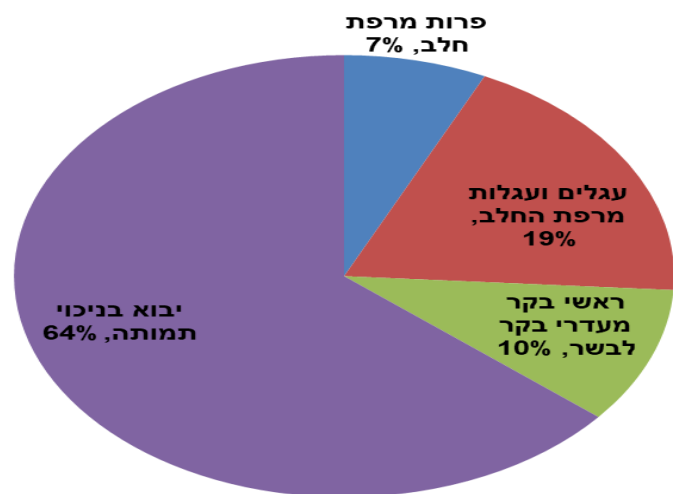
הרכב צריכת בקר בשוק המקומי, אלפי טון

סה"כ לצריכה מקומית בשר טרי מיבוא בקר מגידול מקומי בקר חי מיבוא בשר קפוא מיבוא

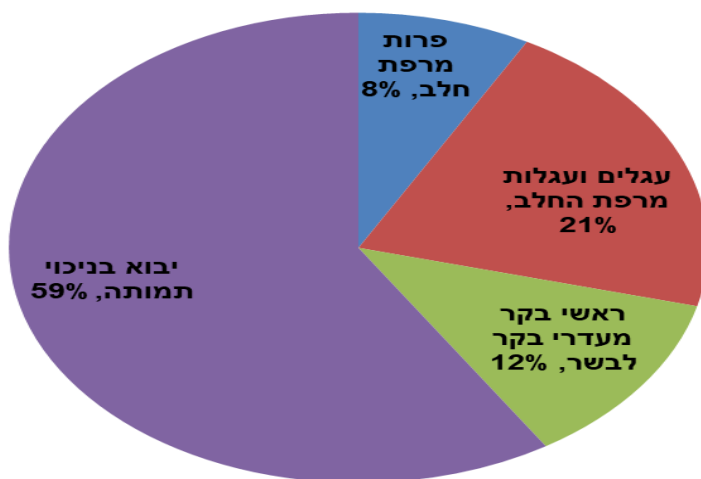

מקורות בקר לבשר בישראל

מקורות בקר לבשר בישראל, 2017

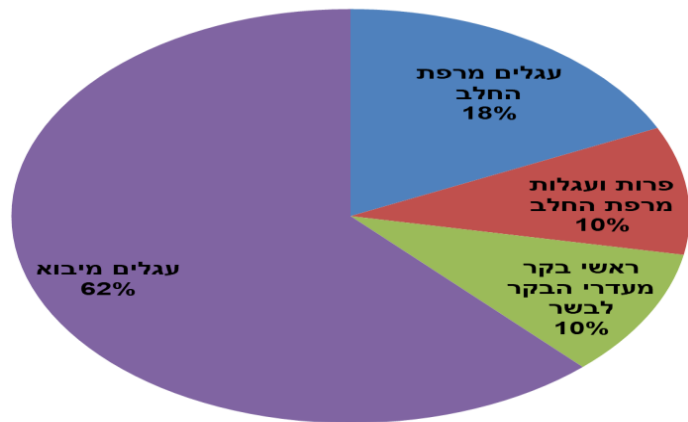
מקורות בקר לבשר בישראל, 2016

סעיף	2016	2017	שינוי
ראשים	פרות מרפת חלב	23,200	23,520
	עגלים ועגלות מרפת החלב	60,900	63,840
	ראשי בקר מעדרי בקר לבשר	34,800	33,600-1,200
	יבוא בניכוי תמותה	171,100	215,040-43,940
	סה"כ ראשים	290,000	336,000-46,000
	מועבר לרשות	139,000	138,000
	יתרה לצריכה מקומית	151,000	198,000-47,000
טון	פרות מרפת החלב	13,920	14,112
	עגלים ועגלות מרפת החלב	36,540	38,304
	ראשי בקר מעדרי בקר לבשר	20,880	20,160-720
	יבוא בניכוי תמותה	102,660	129,024-26,634
	סה"כ טון	174,000	201,600-27,600
	מועבר לרשות	83,400	82,800
	יתרה לצריכה מקומית	90,600	118,800-28,200
	משקל טבחה	49,830	65,340-15,510
	משקל נתחים	42,356	55,539-13,184

שוק מקומי: צריכה

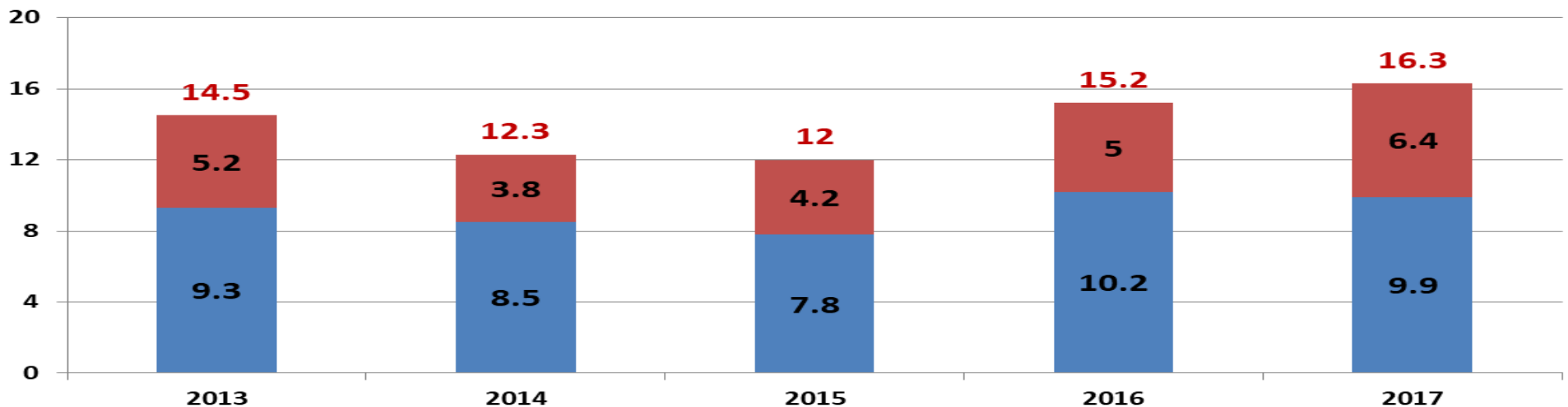
ממוצע מקורות אספקת בשר לשחיטה מקומית

- הצריכה המקומית בשנת 2017 הייתה כ- 16 ק"ג לנפש
- עדרי הבקר (כולל עגלים מיובאים) מספקים כ- 10% מהראשים לצריכה
- כ- 140,000 ראשים מופנים לעזה ואיו"ש
- בסה"כ הצריכה משחיטה מקומית כ- 55,000 טון

צריכת בשר מקומית, ק"ג לנפש

סה"כ מגידול מקומי מיבוא

שינויים רגולטוריים בענף הבקר לבשר

מכס על
יבוא
עגלים
חיים מעל
240 ק"ג

ביטול
המכס
בגין יבוא
עגלים
לישראל

מכס על
יבוא בשר
בקר טרי

מתווה רפורמה ליבוא בשר בקר טרי:

- הפחתת מכס קצוב
- הגדלת מכסות בפטור מלא
- קיבוע שיעור המכס על 12% בלבד מ- 2020

החל
מ-2018:
חובת סימון
מוצרי בשר
מופשרים

2013

2014

2015

2016

2017

2018

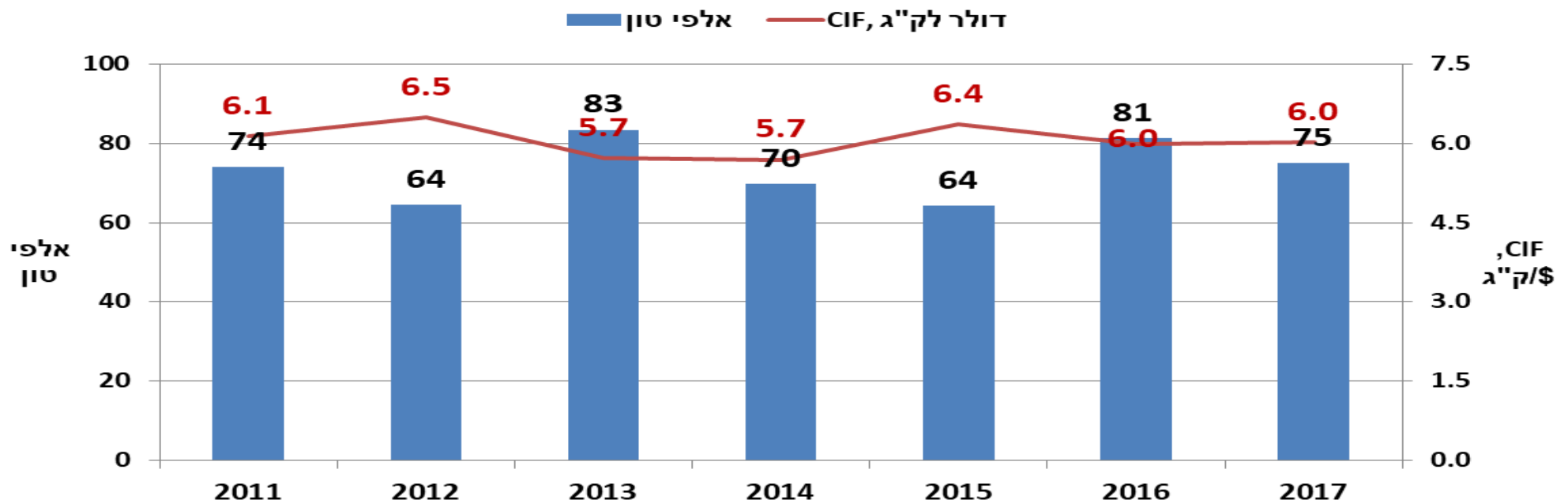
2019

2020

יבוא לישראל: בשר קפוא

- עיקר היבוא לישראל הוא של בשר קפוא
- בשנים 2011 – 2017 היבוא לישראל היה בממוצע 73,000 טון, במחיר CIF של 6.1 דולר לק"ג (כ- 21 שקלים לק"ג)
- כ- 90% מהיבוא ממדינות דרום אמריקה, ובראשן אורוגוואי (כ- 30% מסך היבוא)
- היבוא מאירופה זניח, פולין מייצאת כ- 5,000 טון בשר קפוא לישראל

יבוא לישראל, בשר קפוא, 2011 - 2017

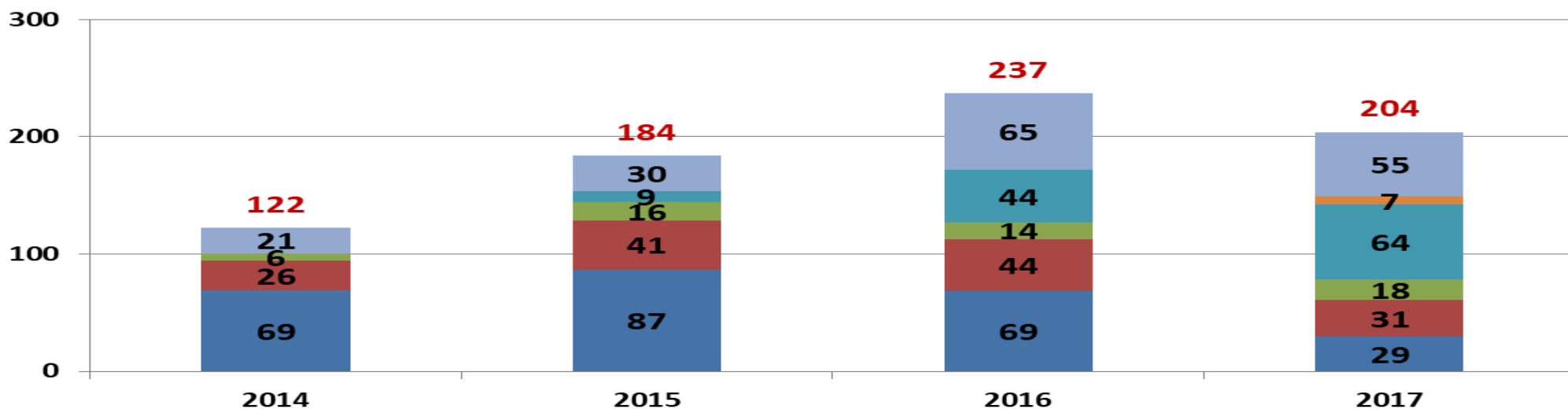

יבוא לישראל: אלפי ראשים

- בשנים 2014–2016 יבוא העגלים לישראל במשלוחים חיים כמעט הוכפל, ב-2017 ההיקף ירד במעט
- החל משנת 2015 ישנה עלייה במשלוחים מפורטוגל לצד ירידה במשלוחים מאוסטרליה
- מתווה הרפורמה ביבוא בשר מצון, והארכת חיי מדף מקסימליים ביבוא בשר מצון (מ-45 ל-85 יום) עשויים להקטין את היקף המשלוחים החיים

יבוא בקר לישראל, 2014 - 2017, אלפי ראשים

סה"כ רומניה צרפת פורטוגל סרביה ליטא הונגריה אוסטרליה

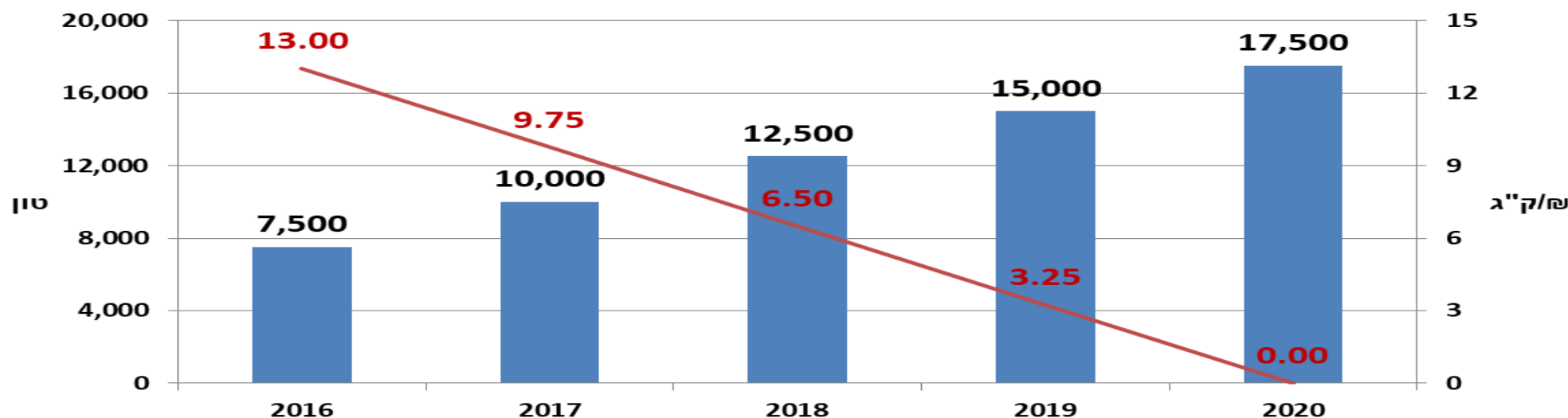

מתווה רפורמה ליבוא בשר בקר טרי

- ביבוא בשר טרי מוטל מכס בשיעור 12% + מכס קצוב
- לא מוטל מכס על יבוא בשר קפוא
- במסגרת הרפורמה יגדלו המכסות הפטורות ליבוא בשר בקר טרי, ובמקביל המכס הקצוב יופחת
- החל משנת 2020 המכס האחוזי (12%) יומר למכס קצוב בש"ח, בהתאם לערך היבוא הממוצע בשנים 2018 – 2019 כולל מכס של 12%.

הפחתת מכס קצוב והגדלת מכסות פטור מלא

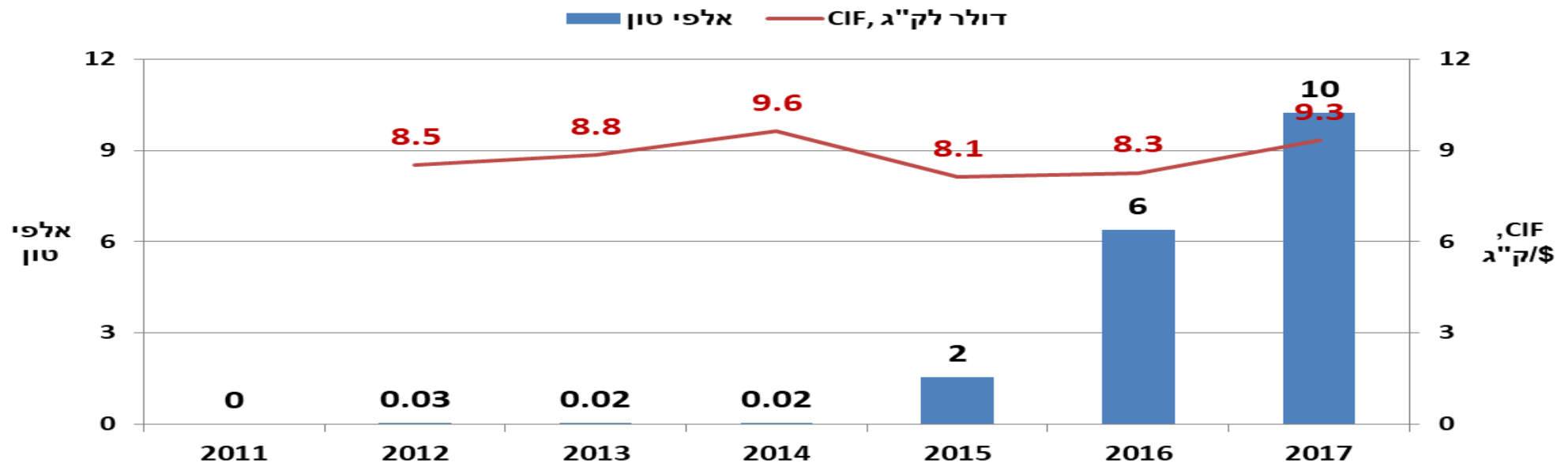
מכס קצוב, שקלים לק"ג — מכסה פטורה, טון

יבוא לישראל: בשר מצון

- בשנים האחרונות אנו עדים לעלייה ביבוא בשר מצון (עד 2012 לא התקיים יבוא) – כל מכסות היבוא הפטורות ממכס עד כה נוצלו
- היבוא, גם ללא מכס, במחיר גבוה יותר מאשר הבשר הקפוא, ובממוצע 8.8 דולר לק"ג (כ- 31 שקלים לק"ג ללא מכס – גבוה ממחיר הבשר הקפוא)
- כ- 80% מהיבוא ממדינות אירופה ובראשן פולין (מהווה כ- 60% מסך היבוא)
- הארכת חיי מדף מקסימליים ל- 85 יום עשויים להגדיל את היבוא מדרא"מ וארה"ב

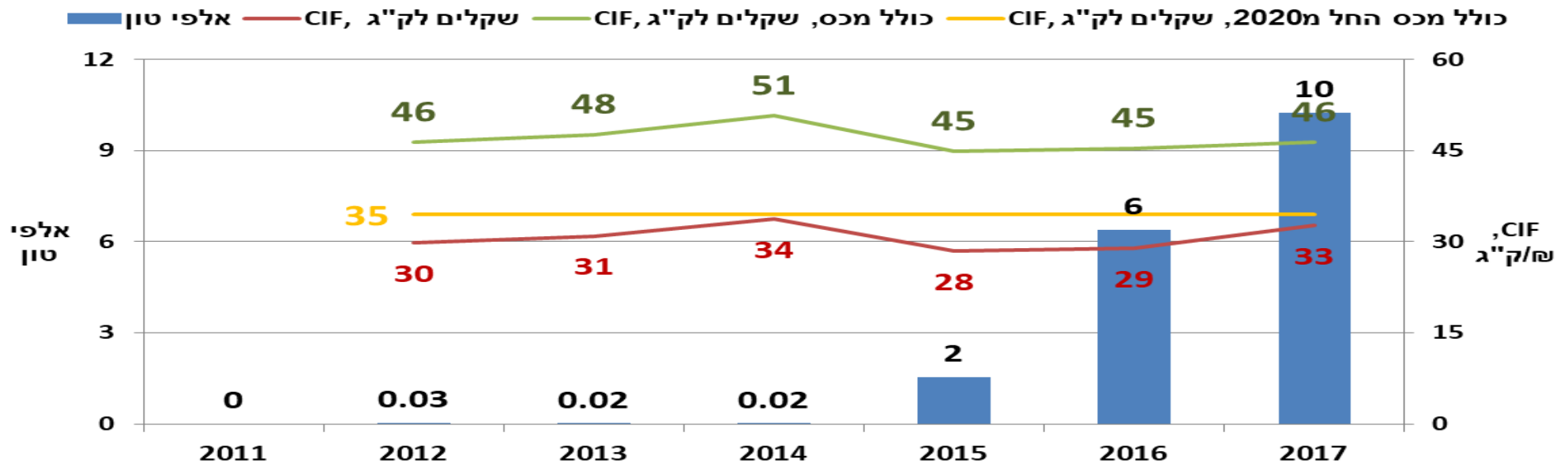
יבוא לישראל, בשר מצון, 2011 - 2017

יבוא זה רצח? תרחיש מחיר יבוא

- בשנים 16/17 היבוא היה במחיר בממוצע 8.8\$/ק"ג CIF, שהם כ- 31 שקלים לק"ג
- הטלת מכס בשיעור 12% על מחיר זה, מוביל למכס קצוב בסך 4 שקלים לק"ג
- כלומר, בתרחיש זה, החל משנת 2020 מחיר היבוא כולל מכס יעמוד על כ- 35 שקלים לק"ג
- משמעות: בהינתן מחירי היבוא בשנים 2011 - 2017, מתקבל פער ממוצע של 12 שקלים לק"ג בין המחיר שהיה בפועל לבין מחיר היבוא הצפוי

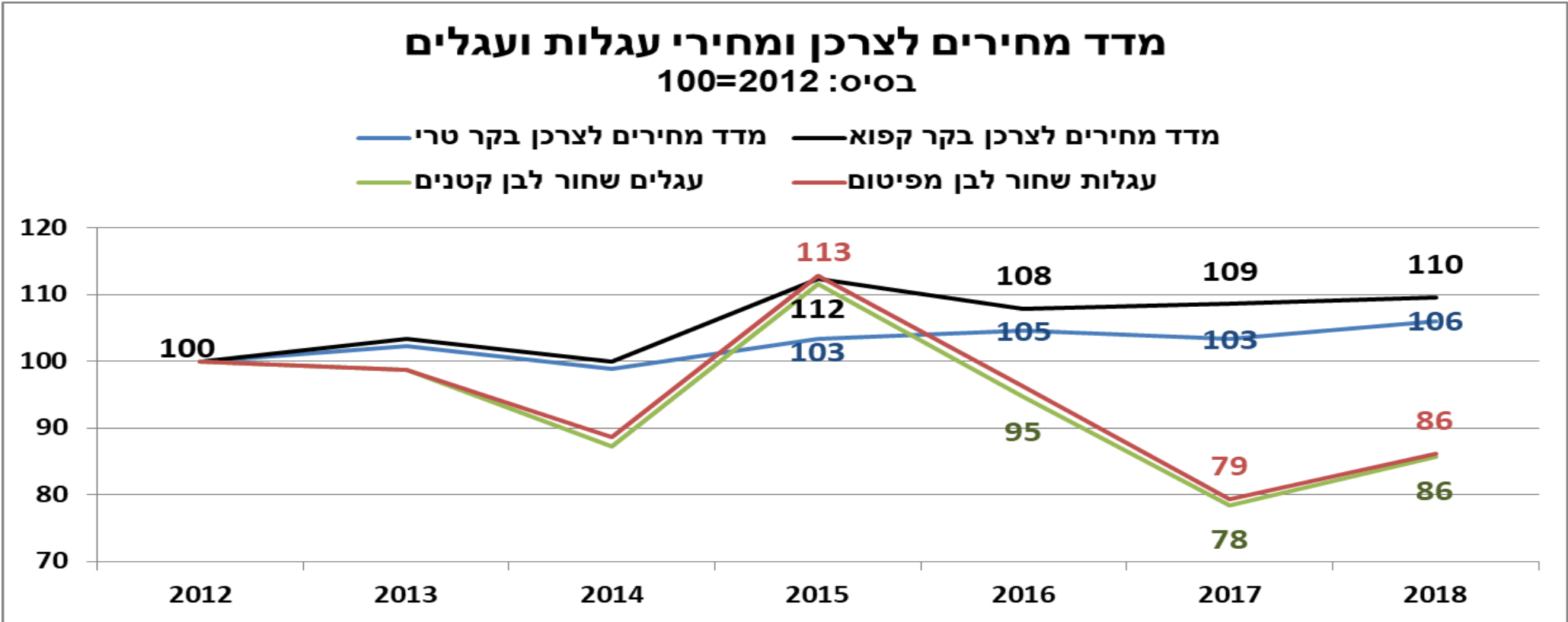
יבוא לישראל, בשר מצונן, במחירי 2020

מדד מחירים לצרכן ומחירי העגלים, 2012 - 2018

מגמות הפוכות בשוק:

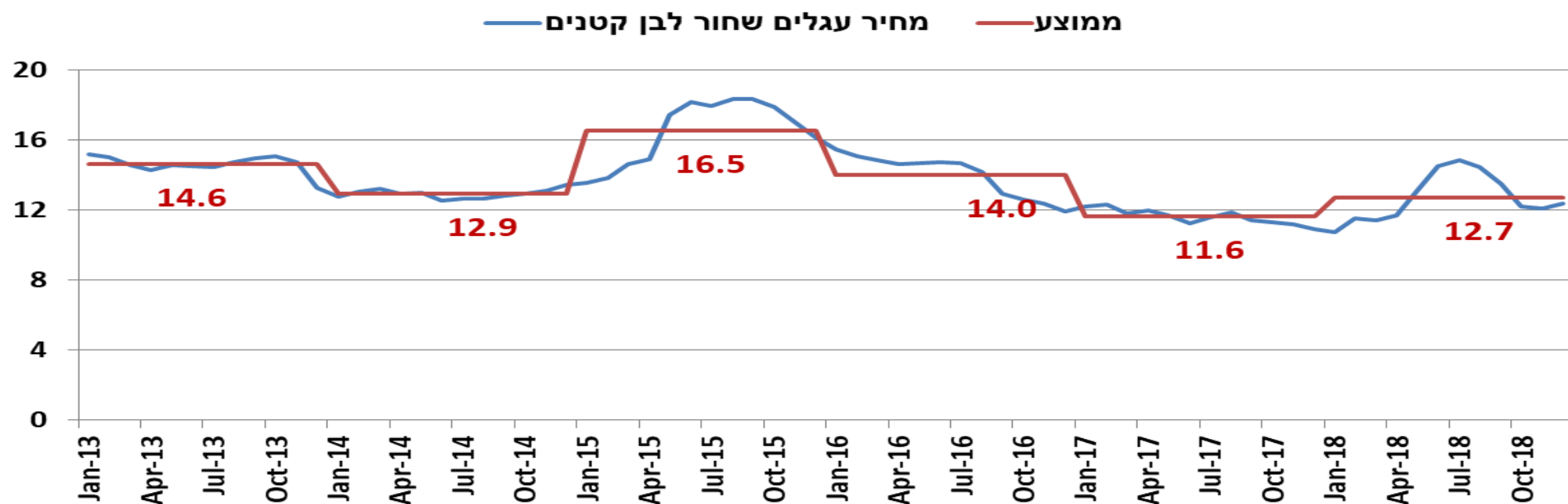
- מדד המחירים לצרכן של בקר טרי עלה ב- 6%, ושל בקר קפוא ב- 10%,
- מנגד- מחיר העגלים הקטנים ועגלות מפיטום ירד ב- 14%

מחיר עגלים חודשי בשער המשק, נ"ק/ג

- בשנים 2013 – 2018 מחיר העגלים נע בין 11.6 ל- 16.5 שקלים לק"ג, ובממוצע 13.7 שקלים לק"ג
- בשנת 2015 המחיר הגיע לשיא של 16.5 שקלים לק"ג, ומאז מחיר העגלים בירידה
- בשנים 2017 – 2018 מחיר העגלים ירד לממוצע של 12.2 שקלים לק"ג

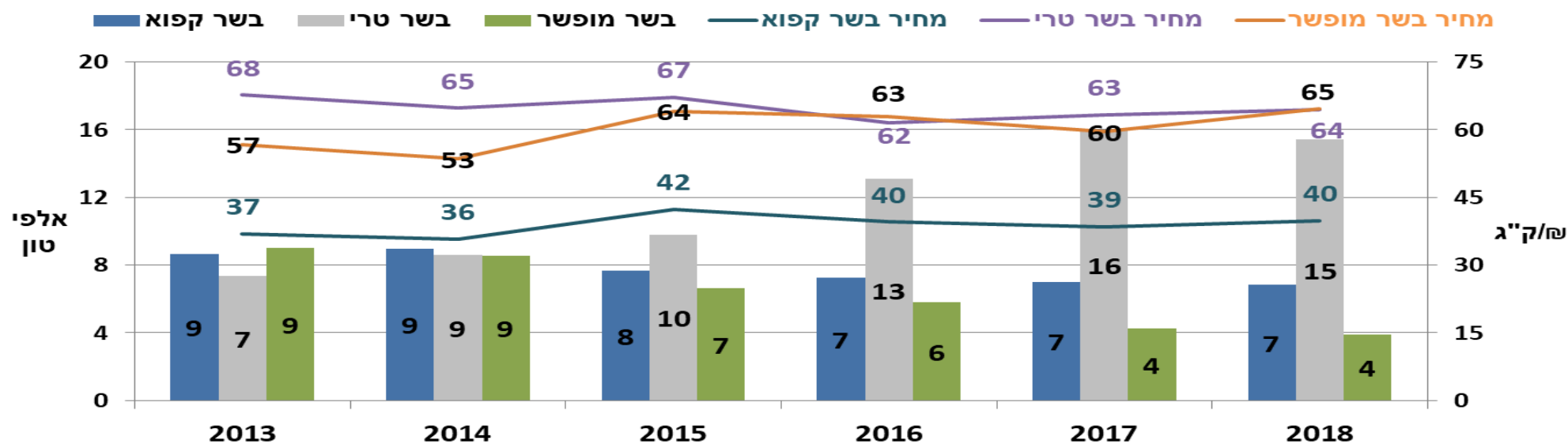
מחירי עגלים חודשי בשער המשק, 2013 - 2018, שקלים לק"ג

מכר בשוק המקומי, 2014 – 2018, אלפי טון

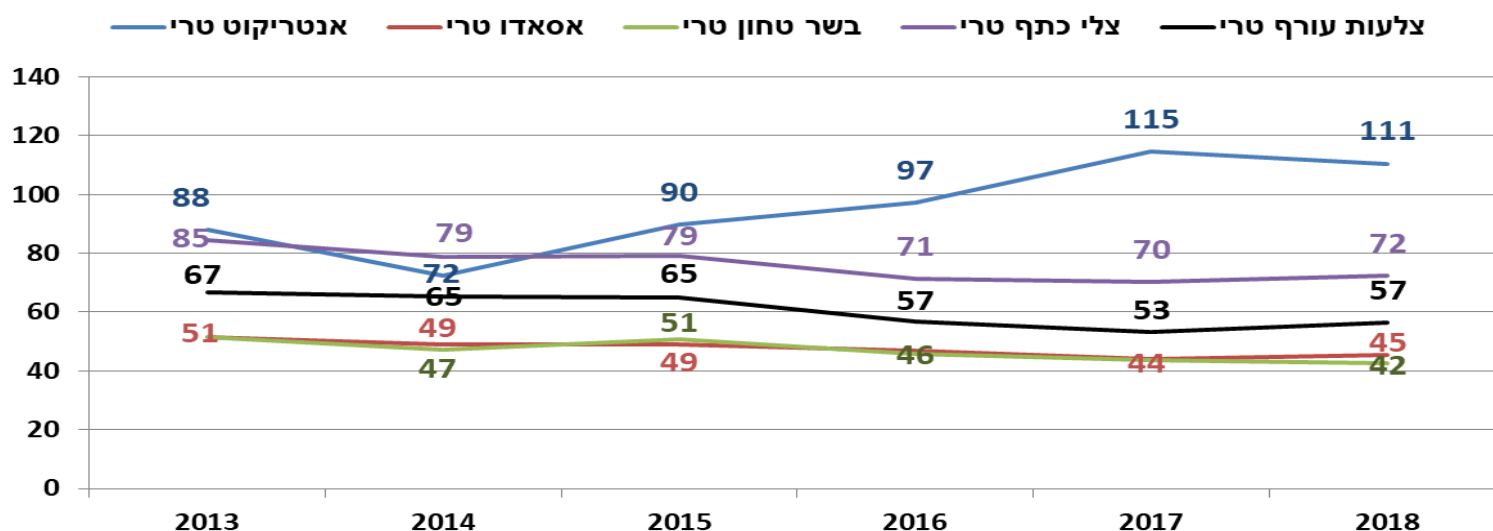
- עלייה במכסות הפטורות ממכס הובילה לגידול במכר הבשר הטרי בכ- 70%, מכ- 7,000 לכ- 15,000 טון
- בתקופה זו מחיר הבשר הטרי ירד מ- 68 ל- 64 ₪/ק"ג
- מכר הבשר הקפוא ירד בכ- 20%, מכ- 9,000 לכ- 7,000 טון
- מכר הבשר המופשר (הקטן בקטגוריה) ירד בכ- 55% מכ- 9,000 לכ- 4,000 טון
- ההערכה היא כי נתונים אלו מייצגים כ- 20% מכלל מכר הבשר בשוק המקומי

מכירות בשר ברשתות השיווק לפי קטגוריות, 2013 - 2018

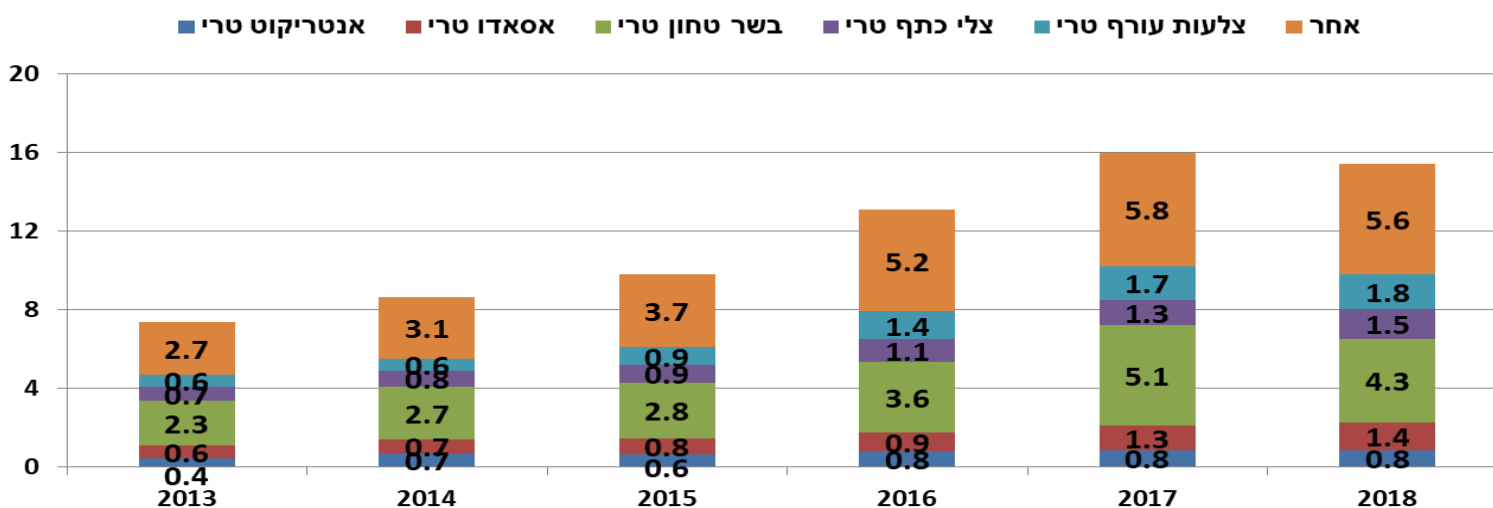

מכירות לפי קטגוריות בשר טרי

מכירות לפי קטגוריות בשוק הטרי, שקלים לק"ג טון

מכירות לפי קטגוריות בשוק הטרי, אלפי טון

• הקטגוריה

הנמכרת ביותר

היא של בשר

טחון טרי

• מאז 2013,

מחיר הבשר

הטחון ירד מ

51 ל- 42

ש"ח/ק"ג

• מאז 2015,

מלבד

האנטריקוט

נצפתה ירידה

במחיר

בקטגוריות

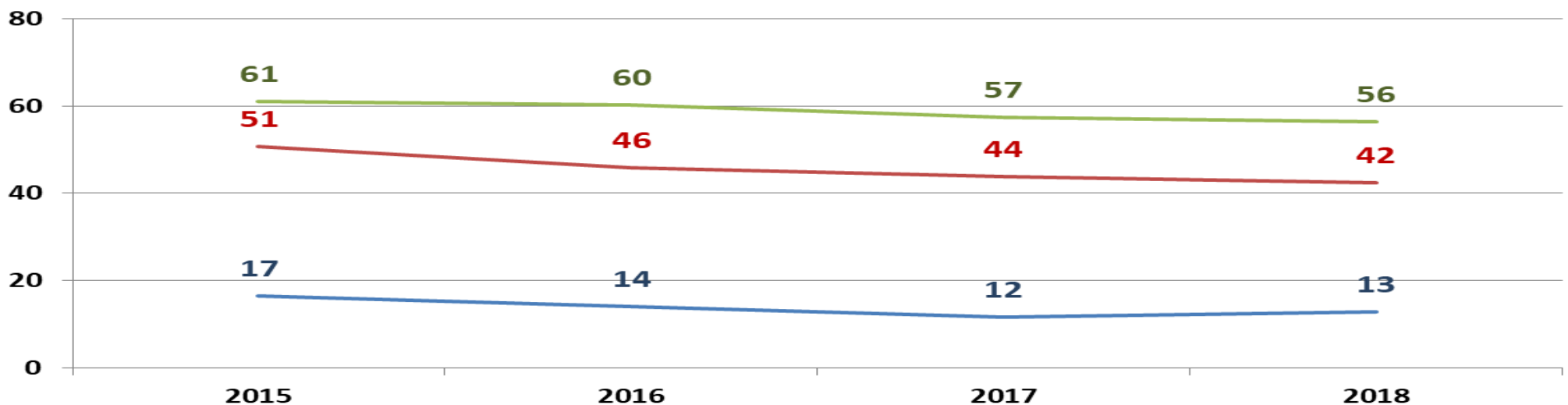
העיקריות

מחיר עגלים מול מחיר לצרכן

- בשנים 2015 – 2017 ישנה מגמת ירידה במחירי העגלים, ובמחיר לצרכן של בשר טחון
- בתקופה זו מחיר העגלים ירד מ- 17 ל- 13 שקלים לק"ג (3.8 ₪/ק"ג, 23%)
- מחיר הבשר הטחון לפי סטורנקסט ירד מ- 51 ל- 42 שקלים לק"ג (8.4 ₪/ק"ג, 16%)
- מחיר הבשר הטחון לפי הלמ"ס ירד מ- 61 ל- 56 שקלים לק"ג (4.7 ₪/ק"ג, 8%)
- הירידה (ב-%) של המחיר למגדל גבוהה יותר מאשר הירידה במחיר לצרכן

השוואת מחיר למגדל ומחירים לצרכן של בשר טחון, ₪/ק"ג

בשר טחון למ"ס בשר טחון סטורנקסט מחיר עגלים שחור לבן קטנים

שרשרת הערך, 2016 – 2018, נח/ק"ג

סעיף	ייצור מקומי	יבוא עגלים חיים מאוסטרליה
מחיר לצרכן (בשר טחון טרי למ"ס)	58.0	57.4
רווח סיטונאי	14.5	14.6
מחיר קמעונאי	43.5	42.8
רווח קמעונאי	8.7	8.8
שחיטה כשרה	2.5	2.5
פיטום	1.6	
הובלה ועמלת יבואן		4.6
<u>מחיר למגדל</u>	12.8	11.4

- בשנים 2016 – 2018 מחיר העגלים באוסטרליה בשער המשק נמוך מהמחיר בישראל ב- 1.4 שקלים לק"ג
- יבוא עגלים חיים מאוסטרליה מאפשר עלייה ברווחיות השחקנים בשרשרת תוך הפחתת המחיר לצרכן

שרשרת הערך, 2016 – 2018, נ"ק/ג

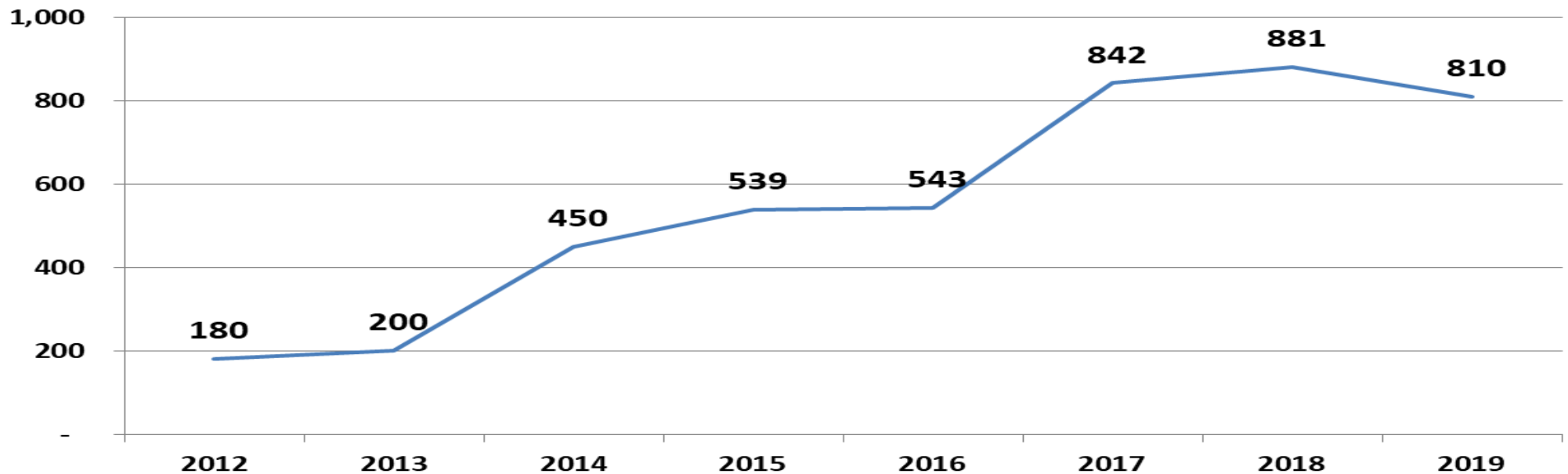
סעיף	ייצור מקומי	יבוא בשר טרי מפולין	יבוא בשר טרי מפולין החל מ-2020
מחיר לצרכן (בשר טחון טרי)	58.0	57.0	55.9
רווח סיטונאי	14.5	8.0	14.0
מחיר קמעונאי	43.5	49.0	41.9
רווח קמעונאי	8.7	3.7	6.7
הובלה בישראל		0.5	0.5
מכס		13.9	3.7
מחיר CIF		31.0	31.0
הובלה ועמלת יבואן		1.5	1.5
פיטום	1.6		
שחיטה כשרה	2.5	3.0	3.0
<u>מחיר למגדל</u>	12.8	5.6	5.6

- מחיר בפולין מהמחיר בישראל
- המכס לנגיסה ברווחיות הסיטונאים והקמעונאים
- המחיר החל מ-2020 יאפשר במחיר תוך ברווחיות הקמעונאי והסיטונאי

תמיכות למגדל המקומי

- עם מתווה הרפורמה להפחתת מכסים, ולאור הצורך בשמירת השטחים הפתוחים, המגדלים זוכים לתמיכות ישירות מצד הממשלה
- בשנת 2017 המענק המקסימלי עלה מ- 543 ל- 842 שקלים לראש. המענק המקסימלי בשנת 2019 נקבע על 810 שקלים לראש
- בנוסף, משרד החקלאות הקציב 35 מיליון שקלים לצורך התמיכה בשטחים הפתוחים

מקסימום מענק, שקלים לראש

סיכום

- מתן רפורמה ביבול בשר טרי מוביל לירידה ממחיר הבשר הטרי – מגמה שתימשך גם בעתיד.
- יבוא חיים מאפשר ירידה במחיר לצרכן, בשל למעט היצרן המקומי.
- שיטת איסוי הנהוגה כיום מסייעת לשמור באוסף.
- שיטת איסוי החל מ-2020 צפויה להוביל לירידה.
- הירידה במחיר לצרכן, לצד אטרקטיביות יבוא בשר, עלולה להוביל המקומי במידה רבה עוד יותר מהמוצר.
- פתרון אפשריים:
- גידול: מאפשרת ניצול יתרונות לגודל,

- מיתוג ובידול התוצרת המקומית: סימון מוצרים כחול לבן גם בבשר